Держава та регіони

Серія: ПРАВО
2019 р., № 3 (65)

Науково-виробничий журнал

виходить щоквартально

Журнал включено до переліку фахових видань згідно з постановою президії ВАК України від 06.11.2014 р. № 1279

Голова редакційної ради: О. В. Покатаєва, доктор юридичних наук, доктор економічних наук, професор

Головний редактор:
В. Г. Лукашевич, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України

Редакційна колегія:
М. О. Сергатий, кандидат юридичних наук, доцент (заступник головного редактора)
Ю. В. Абакумова, доктор юридичних наук, доцент
С. К. Бостан, доктор юридичних наук, професор
О. П. Гетьманець, доктор юридичних наук, професор
В. В. Городовенко, доктор юридичних наук, Заслужений юрист України
Н. О. Гуторова, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України
С. Ф. Денисов, доктор юридичних наук, професор
Т. А. Денисова, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України
Д. М. Єрмоленко, доктор юридичних наук, професор
А. В. Іщенко, доктор юридичних наук, професор
Є. Д. Лук'янчиков, доктор юридичних наук, професор
В. К. Матвійчук, доктор юридичних наук, професор
В. М. Огаренко, доктор наук з державного управління, професор
В. М. Пальченкова, доктор юридичних наук, професор
О. П. Рябчинська, доктор юридичних наук, професор
О. Ю. Синявська, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України
В. М. Стратонов, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України
П. В. Хряпінський, доктор юридичних наук, професор
О. В. Макух, доктор юридичних наук, доцент
О. С. Саінчин, доктор юридичних наук, професор
В. Я. Киян, кандидат юридичних наук, доцент
Л. Г. Удовика, доктор юридичних наук, кандидат філософських наук, доцент
О. В. Прудивус, кандидат юридичних наук, доцент

Іноземні члени редакційної колегії
Г. Ю. Бистров, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація)
Б. Єлчич, доктор наук, професор (Хорватія)
О. Ю. Грачова, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація)
М. В. Сенцова, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація)
О. Хорват-Лончаріч, доктор наук, професор (Хорватія)
Е. Д. Соколова, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація)
Х. Арбутіна, доктор наук, професор (Хорватія)
О. А. Ялбулганов, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація)

Відповідальний редактор: С. В. Белькова
Редактори: С. В. Старкова
Технічний редактор: А. С. Лаптєва
Дизайнер обкладинки: Я. В. Зоська

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Засновник:
Класичний приватний університет
Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 14176-3147 ПР від 24.04.2008 р.

Видавець:
Класичний приватний університет
Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 3321 від 25.11.2008 р.

Журнал ухвалено до друку вченою радою Класичного приватного університету
29 травня 2019 р., протокол № 9

Усі права захищені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора і редакції. При передрукуванні обов'язкове посилання на видання: Держава та регіони. Серія: ПРАВО. – 2019. – № 3 (65)

Редакція не обов'язково поділяє думку автора і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Адреса редакції:
Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б.
Телефон: (0612) 220-58-42, 8-067-7744481
Телефон/факс: (0612) 63-99-73.

Здано до набору 14.05.2019.
Підписано до друку 31.05.2019.
Формат 60×84/8. Ризографія. Тираж 300 пр.
Замовлення № 39-19Ж.
Виготовлено на поліграфічній базі Класичного приватного університету

ISSN 1813-338X

© Класичний приватний університет, 2019

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

В. П. Горбачов
ПРО ОБВИНУВАЛЬНУ ФУНКЦІЮ ПРОКУРАТУРИ
В МІСЦЕВИХ СУДАХ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ..... **6**

О. Ю. Дудченко
ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ..... **12**

О. А. Марущак
ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ: ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ..... **17**

Р. Ю. Половинкіна
ЕТАПІЗАЦІЯ ТА ПЕРІОДИЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ..... **22**

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

С. Х. Барегамян
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА
НА СВОЄЧАСНЕ ОДЕРЖАННЯ ВИНАГОРОДИ ЗА ПРАЦЮ В УКРАЇНІ..... **28**

О. В. Роговенко
СТАНОВЛЕННЯ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПРАВОТВОРЧОСТІ
ЯК САМОСТІЙНОГО ВИДУ ДЕРЖАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ..... **34**

Л. Т. Рябовол
ПРОБЛЕМАТИКА ІНСТИТУТУ ОМБУДСМЕНА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ:
СТАН НАУКОВИХ ПОШУКІВ..... **43**

М. М. Чеховська
КОНСТИТУЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ РІВНИХ ПРАВ
І МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ..... **49**

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО

Т. Й. Білоус
МІСЦЕ ІНТЕРНЕТ-ВІДНОСИН
У ПРИВАТНО-ПРАВОВОМУ ПОЛІ..... **55**

Р. В. Панькевич
ВІДНОВЛЕННЯ СТАНОВИЩА, ЯКЕ ІСНУВАЛО ДО ПОРУШЕННЯ ПРАВА,
ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ
І ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД..... **61**

Т. Я. Рим
ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЯК КОЛЕКТИВНА ФОРМА
ІНВЕСТУВАННЯ В БУДІВНИЦТВІ..... **68**

Л. О. Самілик, Г. Ю. Кіраль
ОСОБЛИВОСТІ СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НА ДИТИНУ
В ПОРЯДКУ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ..... **73**

О. І. Яблокова
ДО ПИТАННЯ ПРО ОБСЯГ ПЕРЕДАНИХ ПРАВ ЗА АВТОРСЬКИМ ДОГОВОРОМ.....**79**

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

І. В. Булижин
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....**85**

М. О. Ніколенко
ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВИХ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ: АКТУАЛЬНІ ПІДХОДИ.....**91**

В. М. Парасюк, Я. І. Хиль
ДЕРЖАВА ЯК УЧАСНИК ВІДНОСИН У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....**98**

А. М. Шевченко
ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ.....**103**

ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В. В. Безусий
ФУНКЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ.....**109**

Г. А. Зуб
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СУДДІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ.....**116**

О. І. Кисельова, О. О. Тимошенко
ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....**123**

О. М. Рим
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СВОБОДИ ПЕРЕМІЩЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....**127**

О. Р. Шевчук, Р. Пришляк
П'ЯТЬ РОКІВ ПЕРЕМІЩЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....**133**

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Н. С. Андрійченко
МЕХАНІЗМ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ **139**

В. Е. Гедульянов
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕРМІНА «ПОРУШЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА» ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ ГАРАНТУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ.....**147**

Р. В. Гречанюк
ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.....**153**

Л. О. Золотухіна
ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЯК ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ..... **159**

І. В. Конєва
ДЕРЖАВНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ ЯК ОБ'ЄКТ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ..... **167**

Є. І. Лапінська
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ..... **174**

А. О. Логвиненко
ПОЗАСУДОВА ПРОЦЕСУАЛЬНА КОМПЕТЕНЦІЯ СУБ'ЄКТІВ
ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ: СУТНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... **178**

С. П. Параниця, О. І. Польгун
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЙ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ ПІД ЧАС НАДАННЯ
ДОПОМОГИ В РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ..... **185**

В. Ф. Пузирний
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ТА УСТАНОВАХ
ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ В УКРАЇНІ..... **191**

Ю. Ю. Пустовіт
СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ..... **196**

В. В. Сагайдак
ОБ'ЄКТИ ЖИТЛОВОЇ ТА НЕЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ:
ПОДАТКОВО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ..... **204**

О. В. Сидоренко
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ПОСТІВ
ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ..... **209**

С. В. Скріпкін
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ВИДАТКІВ
У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ..... **215**

Г. А. Терещук
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ
ТА «ДОБРОГО ВРЯДУВАННЯ» В ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ..... **222**

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Ю. М. Беклеміщева
ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТИВНИХ ОЗНАК ЗЛОЧИНУ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 436-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ..... **227**

Ю. В. Ключик
ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ БАЗИ ДАНИХ ПРО ВКЛАДНИКІВ АБО ПОРЯДКУ
ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ЯК ОДИН ІЗ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ БАНКРУТСТВА..... **233**

І. В. Самокиш
ПІДСТАВИ (КРИТЕРІЇ) СИСТЕМАТИЗАЦІЇ КВАЛІФІКУЮЧИХ ОЗНАК
ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ
І КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ..... **241**

Л. Ю. Тімофєєва
МОБІНГ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ..... **247**

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

В. С. Сезонов
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ,
ЩО СУПРОВОДЖУЮТЬ ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ..... **253**

УДК 342.95
DOI https://doi.org/10.32840/1813-338X-2019-3-30

С. П. Параниця
кандидат юридичних наук, доцент,
заступник начальника кафедри оперативно-розшукової діяльності
Університету державної фіскальної служби України

О. І. Польгун
магістр
Університету державної фіскальної служби України

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЙ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ ПІД ЧАС НАДАННЯ ДОПОМОГИ В РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена аналізу теоретичних аспектів і законодавчого регулювання організаційних основ дій приватних детективів під час надання допомоги в розшуковій діяльності. В українському законодавстві є прогалина в цьому питанні, адже не прийнятий Закон «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» не визначив правовий статус фізичної особи, що здійснює приватну детективну діяльність (приватного детектива); особливі підстави й умови ліцензування відповідної діяльності; порядок утворення та статутні вимоги до юридичних осіб, які спеціалізуються на приватній детективній діяльності. Досліджено, що в умовах реформування законодавства України та переходу на європейські та найкращі світові стандарти в сфері захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні зростає попит на охоронні та детективні послуги, а це породжує необхідність розвитку вітчизняної приватної охоронної та детективної діяльності з неухильним дотриманням принципів верховенства права, законності, прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, збереженням професійної таємниці, конфіденційності, взаємодією з правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Відзначається, що, не закріпивши права приватного детектива, законодавець обмежив його у свободі вибору і методах діяльності, а також не передбачив, яким чином повинні бути оцінені та процесуально закріплені отримані відомості і зібрані докази. Аналізу цієї та інших проблем різного характеру, пов'язаних зі збиранням і використанням речових доказів особою, що здійснює приватну детективну діяльність, приділено увагу в нашій статті. Висвітлено обставини, які змушують осіб звертатися по допомогу у приватні структури, де з ними буде укладено конкретний договір, а не до державних правоохоронних органів (де діють застарілі механізми та корупційні схеми вирішення питань). Запропоновано для подальшого якісного розвитку, крім законодавчого врегулювання самої діяльності детективів, врегулювати належним чином систему навчання та взаємодії з державними правоохоронними органами.

Ключові слова: *приватна детективна (розшукова) діяльність, приватний детектив, детективна діяльність, детективні структури.*

Постановка проблеми. В Україні зростає попит на організаційні основи дій приватних детективів. Визначним стає питання про те, чи вправі вони самостійно здійснювати конкретні дії – розшукові, охоронні заходи. Зазначене пов'язане з тим, що й обсяг сучасних наукових знань невпинно збільшується, і неминуче та не завжди узгоджено й закономірно змінюється чи напрацьовується нове законодавство. Важливу роль у правильній організації дій приватних детективів для вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності відіграє належна організація процесу її застосування. Не закріпивши права приватного детектива, законодавець обмежив його у свободі вибору і методах діяльності. Останнє пояснюється жорстким підходом законодавця до можливості надання допомоги в розшуковій діяльності приватними

© Параниця С. П., Польгун О. І., 2019

детективами. Що ж стосується основ дій приватних детективів під час надання допомоги в розшуковій діяльності, то це питання через його новизну для українського суспільства є особливо актуальним. Певним чином впливом на негативний стан впливає відсутність ефективних методик дій приватних детективів, що зумовлює необхідність проведення ряду досліджень на сучасному етапі розвитку держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження законодавчого врегулювання здійснення приватної детективної (розшукової) діяльності як одного зі шляхів забезпечення конституційних гарантій людини та громадянина на захист своїх законних прав та інтересів присвячені наукові праці А.М. Волинської, А.Л. Іванової, О.В. Калиновського, Г.К. Кожевнікова, Д.Г. Мулявки, А.М. Соломяної, П.П. Підюкова, П.А. Попова, С.І. Риженка, А.Й. Француза, С.С. Юрко, А.М. Юрченко. Окремі питання міжнародного досвіду взаємодії між суб'єктами приватної детективної діяльності та державними правоохоронними органами розглядалися К.Л. Бугайчуком, А.В. Крисіним, В.О. Черковим та іншими науковцями.

Метою статті є дослідження аналізу теоретичних аспектів і законодавчого регулювання організаційних основ дій приватних детективів під час надання допомоги в розшуковій діяльності як одного зі шляхів забезпечення конституційних гарантій людини та громадянина на захист своїх законних прав та інтересів.

Виклад основного матеріалу. У цивілізованому, демократично розвиненому громадянському суспільстві, де дотримання конституційних норм і прав людини є основним ціннісним орієнтиром, інститут приватної детективної діяльності давно вже використовується як інституція забезпечення громадянам і юридичним особам захисту своїх законних прав і інтересів.

На сучасному етапі спостерігається певний інтерес до сфери приватної детективної (розшукової) діяльності. Так, законодавець у квітні 2017 р. у другому читанні проголосував за легалізацію роботи приватних детективів.

Проект Закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» визначає загальні правові засади організації приватної детективної (розшукової) діяльності в Україні як одного зі шляхів забезпечення конституційних гарантій людини та громадянина на захист своїх законних прав та інтересів [1]. Зокрема, законодавчий акт визначав, що приватний детектив – це фізична особа – підприємець, котра здійснює приватну детективну (розшукову) діяльність на підставах і в порядку, що передбачені цим законом, а приватна детективна (розшукова) діяльність – дозволена органами Національної поліції України підприємницька діяльність приватних детективів або об'єднань приватних детективів щодо надання замовникам на платній договірній основі детективних послуг з метою захисту їхніх законних прав та інтересів на підставах і в порядку, передбачених цим законом [1]. Однак у червні 2017 р. Президент України наклав вето на закон про приватних детективів і повернув його депутатам із власними пропозиціями.

Депутати не погодилися із пропозицією Президента надати повноваження Міністерству внутрішніх справ, а не Мін'юсту, давати дозвіл на приватну детективну діяльність, видавати свідоцтво про таке право, анулювати свідоцтво, затверджувати порядок ведення Єдиного реєстру суб'єктів детективної діяльності, вести цей реєстр; видавати посвідчення приватного детектива та затверджувати його зразок, контролювати діяльність приватних детективів.

Приватним детективам планували надати право встановлювати камери на відкритій місцевості, у громадських місцях і на транспорті за рішенням уповноважених осіб – у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом (такого уточнення не було раніше).

Детективам хотіли дозволити збирати, фіксувати та досліджувати відомості, необхідні для розгляду справ у цивільному, господарському, адміністративному та судочинстві – проте не кримінальному.

За пропозицією президента із проекту вилучалася норма, яка могла б дозволити приватним детективам шукати і збирати відомості, що можуть бути приводом або підставою для звернення замовника до правоохоронців або до суду.

Згідно з проектом детективам хотіли залишити право захищати комерційну та професійну таємницю замовника, але не дозволяти охороняти промислову таємницю.

Приватний детектив, засновники і співробітники детективного агентства, співробітники служби безпеки суб'єкта господарювання, а також засновники і співробітники суб'єкта господарювання, у структурі якого створена і діє служба безпеки і які мають доступ до інформації цієї служби, зобов'язані зберігати

в таємниці інформацію з питань, з яких здійснювалося детективне дослідження; відомості, що стосуються особистого життя, честі, гідності людини, а також іншу інформацію, отриману суб'єктами приватної детективної діяльності під час здійснення ними своїх професійних обов'язків.

Верховна Рада не змогла подолати вето Президента України на закон «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» та відхилила його. Впровадження в Україні інституту приватного детектива і подальша його правова регламентація є відповідальним кроком, що вимагає ретельного дослідження усіх позитивних і негативних наслідків, які можуть випливати із цього. Супротивники інституту приватних детективів зазначали, що запровадження детективної діяльності в Україні призведе до порушення прав пересічних громадян [2, с. 86], зокрема права людини на невтручання в особисте життя та сімейне життя, закріплене у ст. 31 Конституції України, ст. 18 Європейської конвенції із захисту прав людини й основоположних свобод, ст. 11 Закону України «Про інформацію» [3; 4].

К.Л. Бугайчук зазначає, що здійснення приватної детективної розшукової діяльності вже давно потребує відповідної легалізації на теренах нашої країни [5, с. 7].

На думку А.Й. Француз, В.І. Світлак, легалізація приватної детективної діяльності в Україні потребує дослідження досвіду інших країн світу, адже виважене вирішення цього питання можливе лише на підставі проведення порівняльно-правового досвіду врегулювання цієї сфери відносин як у країнах, де легалізований такий вид діяльності, так і в країнах, які обмежують допуск приватних структур у поліцейську діяльність [6, с. 51].

І.І. Плохой зазначає, що необхідно створити спеціалізовану нормативно-правову базу приватної детективної діяльності. У межах цієї пропозиції пропонується розробити окремі норми, у яких би визначався правовий статус фізичної особи, що здійснює приватну детективну діяльність (приватного детектива); особливі підстави й умови ліцензування відповідної діяльності; порядок утворення та статутні вимоги до юридичних осіб, що спеціалізуються на приватній детективній діяльності. Відповідно, можливі такі назви статей законопроекту, а саме: «Про приватного детектива», «Про порядок і умови ліцензування приватної детективної діяльності», «Про детективні агентства» [7].

Необхідність прийняття Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», як вказує С.С. Юрко, передбачена актуальністю за сучасних умов захисту прав та інтересів фізичних і юридичних осіб недержавними структурами; забезпечення реальної, а не декларативної змагальності сторін на досудовому слідстві; додатковими надходженнями в державний бюджет, сприянню більшому розкриттю злочинів [8, с. 371–372]. Є.А. Рахновецький вважає, що наявність легальної приватної детективної діяльності різко підвищить якість і відповідальність усієї державної правоохоронної системи, покращить її компетентність у реагуванні на потреби громадян і суспільства загалом [9].

Незважаючи на той факт, що правовий статус приватного детектива не здобув свого правового закріплення, в Україні, за різними підрахунками, приблизно 20–25 тис. підприємств і близько 65 тис. фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності надають детективні (розшукові) послуги. Сумарна кількість осіб, задіяних на ринку детективних (розшукових) послуг, перевищує кількість персоналу Національної поліції України. Найбільш активно детективні послуги пропонують у м. Києві, Харкові, Дніпрі, Одесі, Львові, Ужгороді. Останнім часом спостерігається активізації детективних (розшукових) послуг у Донецькій і Луганській областях, що пов'язано з існуванням потреб у пошуку людей і майна на окупованих територіях [10, с. 20–21].

Збір інформації, з погляду приватного детектива, – це кропітка робота не одного дня, в яку входить великий комплекс заходів із перевірки фізичної особи або організації. Не всяку інформацію можна отримати прямим способом – маса інформації видобувається опосередковано. Але в будь-якому разі приватний детектив перевіряє і перепровіряє інформацію кілька разів. Аналіз інформації, що збирається, може зайняти не одну добу, а довідка, зібрана протягом декількох годин, буде неповною. Хоча все, звичайно, залежить від того, яку саме інформацію і в якому обсязі хоче отримати клієнт. Багато приватних детективів і детективних агентств ведуть роботу з накопичення й обміну різною інформацією. Використовувані ними бази даних неможливо придбати на ринках хоча б тому, що зібрана практично вручну інформація має величезну цінність, і в плани співробітників приватного розшуку не входить роздавати її «направо і наліво».

Детективні агентства посідають своє особливе місце серед недержавних суб'єктів запобігання злочинності ще й тому, що часто здійснюють не тільки опосередкований, а й безпосередній вплив на злочинні прояви. І для підвищення ефективності такого впливу необхідно, крім законодавчого врегулювання самої діяльності детективів, врегулювати належним чином систему навчання та взаємодії з державними правоохоронними органами, оскільки тільки за злагодженої командної роботи приватних і державних правоохоронних структур можна досягти спільної мети – запобігання злочинам і їх припинення. За основу доцільно взяти досвід зарубіжних країн, де детективна діяльність вже давно довела свою ефективність [11, с. 122].

За допомогою фахівців із детективного агентства ви не тільки вирішите свої проблеми, але і зможете діяти на випередження, попереджаючи дії зловмисників. Детективне агентство вирішує як побутові, так і проблеми в бізнесі. Переглядаючи пропозиції різних детективних агентств, можна натрапити як на цілком традиційні послуги щодо розшуку загублених документів, так і на зовсім неординарні, такі як допомога батькам у контролі за дітьми, алібі у сімейному житті, виведення осіб із різних сект, встановлення GPS-маяка для контролю за людьми похилого віку, визначення, хто насправді володіє акантом у соціальній мережі, тощо. Звісно, приватні детективи діють за принципом «дозволено те, що не заборонено», й у встановлений строк і за конкретну платню допомагають вирішувати найрізноманітніші забаганки клієнтів.

А. Волинська, досліджуючи договір про надання детективних послуг, визначає обов'язки приватного детектива на стадіях укладання такого договору, його виконання та припинення. На стадії укладання договору про надання детективних послуг приватний детектив зобов'язаний оформити договірні відносини відповідно до вимог законодавства, стандартних договорів, діючої практики; на стадії виконання договору – здійснювати реалізацію замовлених завдань з виконання детективних послуг відповідно до їх узгодженого переліку, добросовісно, повно; на стадії припинення договору надати звіт про проведену діяльність і доопрацювати його у разі необхідності в установлені сторонами строки [12, с. 123], неухильно дотримуючись принципів верховенства права, законності, дотримання прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, збереження професійної таємниці, конфіденційності, взаємодії з правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами. Саме ці обставини змушують осіб звертатися по допомогу у приватні структури, де з ними буде укладено конкретний договір, а не до державних правоохоронних органів (де діють застарілі механізми та корупційні схеми вирішення питань).

Інституція приватної детективної діяльності відображається практично у всіх країнах ЄС і демократично розвинутих країнах світу. Функціонування такої інституції дозволяє усунути фактичну монополію державної правоохоронної системи, яка у своїх реаліях породжує деструктивні негативізмі, деформацію суспільної моралі.

Сьогодні в США налічується понад 3 500 розшукових агентств, бюро і компаній. В одному лише Нью-Йорку є 713 зареєстрованих приватних детективних агентств і вдвічі більше – незареєстрованих. Найбільшого поширення у сфері приватного розшуку набула діяльність великих розшукових агентств. У США це, насамперед, приватні детективні агентства Пінкертона, Бернса, Уокенхата і Кідда – т. зв. «Велика четвірка», на частку яких припадає приблизно половина загального грошового обороту всіх розшукових фірм і контор країни. Так, наприклад, розшукова корпорація «Міжнародне детективне агентство Бернса» нараховує 15 000 платних висококваліфікованих співробітників, які спеціалізуються в найрізноманітніших галузях, включаючи вистежування і затримання злочинців, збір інформації, обробку даних, бухгалтерську справу тощо. Агентство має 50 великих філій у Нью-Йорку, Детройті, Лос-Анджелесі, Торонто, на Багамах, в Лондоні та багатьох інших містах [13, с. 197].

Розглядаючи світовий досвід протидії злочинності та забезпечення правопорядку, ми можемо спостерігати тенденції, пов'язані з дедалі більшою орієнтацією розвинених країн світу не тільки на традиційні поліцейські органи, але й на приватні правоохоронні організації (бюро, служби, установи).

Висновки і пропозиції. Законодавче врегулювання приватної детективної діяльності як комплексу недержавних заходів, спрямованих на вдосконалення механізму забезпе-

чення конституційних прав і свобод людини, захист законних прав та інтересів юридичних осіб, дасть змогу не тільки вивести із «тіні» десятки й сотні різних охоронних та інших підприємницьких структур, які підпільно займаються приватною детективною діяльністю, але й забезпечити додаткові надходження в бюджет і створити нові робочі місця, що має неабияке значення в умовах кризової ситуації. Корисною є приватна детективна діяльність і для держави, оскільки її суб'єкти можуть долучатися до правоохоронної поліцейської діяльності, вона не потребує коштів з державного бюджету, а, навпаки, наповнює його обов'язковими податковими платежами від отримуваних за надання приватних детективних послуг доходів і зборів.

Список використаної літератури:

1. Проект Закону про приватну детективну (розшукову) діяльність № 10024 від 08 лютого 2019 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65453 (дата звернення: 18.07.2019).
2. Кожевніков Г.К. Приватна детективна діяльність і право громадянина на невтручання в особисте життя. Д*етективная деятельность в Украине: проблемы и перспективы* : материалы междунар. науч.-практ. конф. (г. Харьков, 25–26 янв. 2013 г.). Харьк. экон.-прав. ун-т. Харьков : Право, 2013. С. 86–87.
3. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12 (дата звернення: 18.07.2019).
4. Юрченко А.О., Усенко А.О. Проблеми легалізації інституту приватної детективної діяльності в Україні. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика).* 2018. Вип. 3–4 (12–13). С. 131–137.
5. Бугайчук К.Л. Інститут приватних детективів за кордоном: порівняльно-правовий аналіз. *Право і безпека.* 2016. № 1 (60). С. 7–13.
6. Француз А.Й., Світлак В.І. Організаційно-правові засади діяльності приватних служб безпеки в Республіці Кіпр. Теоретико-правові засади становлення, розвитку та діяльності інституту приватних детективів: вітчизняна та зарубіжна практика : збірник тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 02 березня 2017 р.). Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»», 2017. С. 51–54.
7. Плохой І.І. Приватна детективна діяльність: чи буде вона? URL: http://pravoznavec.com.ua/period/article/11082/%CF (дата звернення: 05.07.2019).
8. Юрко С.С. Перспективи законодавчої регламентації детективної діяльності в Україні. *Право і суспільство.* 2014. № 52. С. 370–373.
9. Рахновський Є.А. Вам потрібен легальний приватний детектив? *Віче*. 2007. № 17.
10. Мулявка Д.Г., Шопіна І.М., Шиллє О.О. Правовий статус суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності : монографія. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 124 с.
11. Соломяна А.В. Детективна діяльність: особливості запобіжного впливу на злочинність. *Новітні кримінально-правові дослідження.* 2016. С. 120–123. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/4888/Solomjana%20A.V.%20Detektivna%20d%D1%96jal%27n%D1%96st%27.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 08.07.2019).
12. Волинська А.М. Договір про надання детективних послуг : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2019. 221 с.
13. Керницький І.С., Копитко М.І. Гарантування економічної безпеки корпорацій у Сполучених Штатах Америки. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права.* 2011. Вип. 6. С. 196–199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2011_6_46 (дата звернення: 08.07.2019).

Paranytsia S. P., Polhun O. I. Organizational basis of activities of private detectives after assistance to professional activities

Article is devoted to analysis theoretical aspects and legislative regulation of organizational foundations of actions private's detectives during provision of assistance in search activities. Ther's gap in Ukrainian legislation on this issue, because the Law "On Private Detective (Investigative) Activity" wasn't adopted; it didn't define legal status of private individual carrying out private detective activity (private detective); special grounds and conditions of licensing's respective activity; order's formation and statutory requirements for legal entities specializing in private detective activity. Researched that in conditions of reforming legislation Ukraine and transition to European and best world standards in field of protection human citizen's rights and freedoms in Ukraine demand for security and detective services is increasing, which in turn raises need for development of domestic private security and detective activities. At same time, principles of rule's law, legality, observance of rights, freedoms and legitimate interests of individuals and legal entities, preservation professional's secrecy, confidentiality, interaction with law enforcement bodies, state authorities and local self-government, enterprises, institutions, organizations and citizens are strictly adhering to.

It's noted that, without securing rights of private detective, legislator limited it in choice's freedom and activity's methods, and also didn't foresee how information obtained and evidence collected should be evaluated and procedurally confirmed.

Analysis of this and other problems nature's various, related to collection and use evidence's material by person engaged in private detective activity, has been given attention in this article. Circumstances that are attracting individuals to seek help from private structures, where they will be concluded with specific contract, will be addressed, and not to state law enforcement agencies (where outdated mechanisms and corrupt schemes of resolving issues exist). It's proposed further develop qualitative development in addition to legislative regulation activities of detectives, to properly regulate training's system and interaction with state law enforcement agencies.

Key words: *private detective (search) activity, private detective, detective activity, detective structures.*